

BOSHLANG'ICH SINFLARDA "TARBIYA" DARSLIKLARI TAHLILI

To'raqulov Akbar Rustam o'g'li

DTPI Boshlang'ich ta'lim kafedrası o'qituvchisi

Xoliyorova Xumora

Denov tadbirkorlik va pedagogika fakulteti Boshlang'ich ta'lim yonalishi

2-bosqich talabasi

xumoraxoliyorova@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada tarbiya fani haqida, 1-2-3-4-sinflar tarbiya darsliklari mavzulari, ularning tahlili, nima uchun maktablarga tarbiya fani qoyilganligi haqida bayon qiladi.

Kalit so'zlar: Tarbiya, Tarbiya fani vazifalari, o'quvchilar faoliyati.

"Tarbiya biz uchun yo hayot, yo mamot, yo najot, yo halokat, yo saodat, yo falokat masalasidir"

Abdulla Avloniy

Tarbiya darsliklari haqida gapirishdan oldin tarbiya atamasiga toxtalib o'tsak. Tarbiya-- insonni ma'naviy, axloqiy, jismoniy, ruhiy sifatlarini shakllantiruvchi pedagogik jarayon.

1. Maktabda tarbiya fanining o'qitilishi 1-2-sinflarda tarbiya fanini o'rgatish bu o'quvchida tarbiyaning rivojlanishi uchun sabab bo'ladi. Bunda o'quvchi birinchi bo'lib o'zidan katta odamlarga salom berishni o'rganadi. Masalan Assalomu aleykum degani sizga sog'lik tilayman degani. Kattalar esa bunga javoban valaykum assalom deyishi ya'ni sizga ham sihat- salomatlik tilayman deyilishini tushuntirib beradi. Tarbiya fani o'quvchilarda bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarni shakllantirish orqali ularni muvaffaqiyatli hayotga tayyorlaydi. "Milliy tiklanish- milliy yuksalish sari" g'oyasi mazmun-mohiyatini o'quvchi-yoshlarga chuqur singdirish, ularda faol fuqarolik pozitsiyalarini shakllantirish orqali mas'uliyat, majburiyat, huquqiy ong va huquqiy madaniyat, teran dunyoqarash, sog'lom e'tiqod, ma'rifatlilik, diniy va milliy bag'rikenglik kabi fazilatlarni tarbiyalashni amalga oshirish nuqtai nazaridan ishlab chiqilgan.

Tarbiya fani vazifalari:

- bolani maqsad qo'ya olish va unga intilishga undash;
- milliy g'urur va iftixor, e'tiqod hislarini ularda shakllantirish;
- moddiy va ma'naviy merosga hurmat tuyg'ularini qaror toptirishdan iborat;

1-sinf

O'quvchilar o'quv faoliyati natijalariga qo'yilgan talablar:

orzularni aniqlay oladi; mas'uliyatni anglaydi; odob me'yorlariga rioya qiladi; hamkorlik qila oladi;

I bob. MEN O'ZBEKISTON FARZANDIMAN

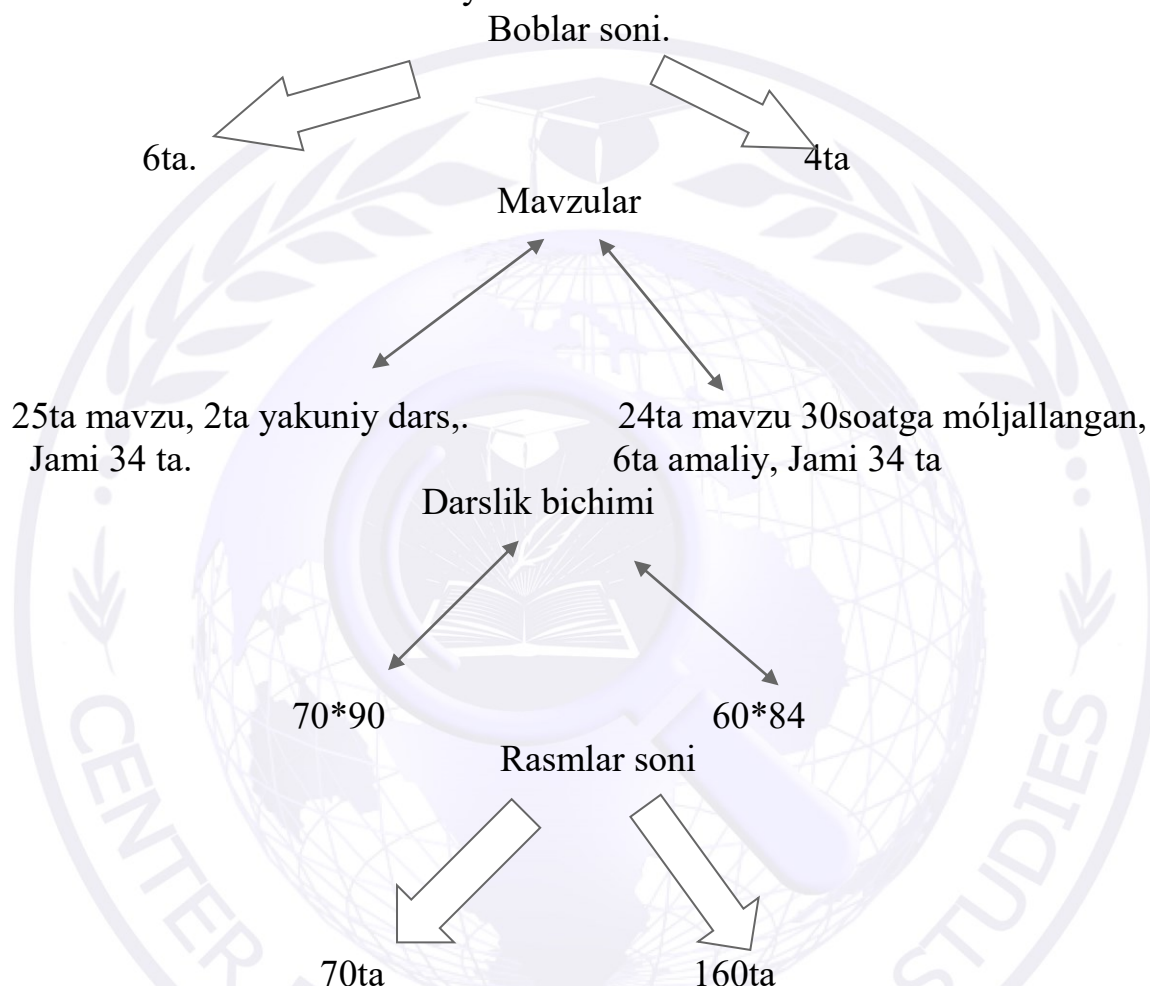
Vatan ishonchi. Prezident sovg'asi haqida suhbat. Bolalar uchun yaratilayotgan imkoniyatlar haqida videofilm namoyishi. O'quvchilarning kelajak maqsadlarini shakllantirish. Salomlashish odobi. Salomlashish – odobning muhim belgisi. Salomlashish haqida turli vaziyatlar. To'g'ri salomlashish, kim birinchi salom beradi? Qayerda salom berish mumkin emas? Mening orzuyim. Mening orzuyim va imkoniyatlarim. O'quvchilarning maqsadlarini amalga oshirishda oila tomonidan yaratib berilgan imkoniyatlar. Bilim olish sirlari. Nima uchun bilimli bo'lish kerak? Ustozga hurmat. Kitob va o'quv qurollardan foydalanish qoidalari. Maktabim – gulshanim. Mening maktabim, maktabdagi sharoitlar, “Maktabning egasi kim?” hikoya. Maktab mulki va uni asrash mas'uliyati. Mening sevimli ertak qahramonlarim. Bilim olishni targ'ib qiluvchi ertaklar va ularning qahramonlari haqida suhbat. Rasmlar asosida ertakni yakunlash. Har narsaning o'lchovi bor. Vaqtning uvoli. Kun tartibiga rioya etish intizomlilik belgisi. Isrof bo'lgan suv qadri. Gaz, elektr energiyasi, ichimlik suvi – milliy boylik. Bir kunlik harajat. Mening mahallamda yashash yaxshi. Muammoli vaziyatlar asosida bolada mas'uliyat, majburiyat, vatanparvarlik tuyg'ularini shakllantirish. “Bir bolaga yetti mahalla ota-ona”, “Qo'shning tinch, sen tinch”. Notanish kishi kim? Notanish kishilar bilan muloqotga kirishish. Yaltiroq quticha kimniki? (Begonalar bilan gaplashish, ulardan sovg'a va turli narsalarni olishning xavfi haqida suhbat). Xavfli vaziyatlarda qaysi telefon raqamiga murojaat qilish lozim. Xavfli vaziyatlarda harakat qilish. Turli xavfli vaziyatlar haqida ma'lumot berish asosida o'zini tutish qoidalarini o'zlashtirish. “Zukko o'quvchi” o'yini.

I. Bob Gózal xulq--- inson kórki (20 soat) Sehrli so'zlar. Sehrli so'zlarning qudrati. Oila a'zolari va do'stlarga muomala qilish. Telefonda so'zlashish odobi. Qalb oynasi. O'quvchi fikrini erkin ifodalashi. Qo'l harakatlari, yuz ifodasi (kulgi, kinoya va jahl), ovoz balandligi. Telefondan foydalanish qoidalari. Telefon va kompyuterdan foydalanish odobi (oilal a'zolari va do'stlarning telefonidan foydalanish qoidalari). Tashqi ko'rinish odobi. Qaysi libos, oyoq kiyim qayerga kiyiladi? Taqinchoqlar qayerga va qachon taqiladi? Mening fikrim: “Agar taqinchoqlar (soat, zirak, uzuk, soch to'g'nog'ichi)dan foydalanilsa...”, necha yoshdan taqish mumkin? Yaxshi va yomon odatlar. Nima yaxshi-yu, nima yomon? Xalq ertaklari asosida suhbat. Qaysi odatlar yaxshi? Yomon odatlardan qanday qutulish mumkin? Soy bo'yida. Suv havzalaridagi xavfsizlik qoidalari haqida. Suv qadri va uni toza tutish odobi. Sog' tanda sog'lom aql. Salomatlikni saqlash. Qo'l yuvish qoidalari. Sog'lik uchun zararli odatlar. Dasturxon atrofida. Dasturxon bezash haqida rasmlil topshiriqlar: sochiq, sanchqi, qoshiq, pichoqdan to'g'ri foydalanish. Dasturxon atrofida o'tirish odoblari. Dasturxon atrofida o'tirish qoidalari va tartiblari. Jamoat joylarida o'zini tutish. Jamoat transportida,

do'konlarda, kasalxona va madaniyat maskanlarida, ko'chalarda kim-kimga yo'l beradi? Yakunlovchi dars.

Odobnoma va Tarbiya darsliklarini solishtirish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati :

1. Boshlang'ich sinf "Tarbiya" darsliklari
2. Днепровская Н.В. Система управления знаниями как основа СМАРТ обучения .Открыто образование.. 2018. Т. 22, № 4. S. 42–52.
3. Тихомирова Н.В. "Умные» кадры для СМАРТ-города
4. Тихомирова Н.В .Глобальная стратегия развития.СМАРТ-университету.
5. Днепровская Н.В.Янковская Е.А,Шевсова И.В.Понятные основы концепсии смарт-образования//Открытое образования.. 2015. № 6. S. 43–51.
6. Rushona Zohidjon qizi , M. . (2023). TA`LIMDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O`RNI. Новости

образования: исследование в XXI веке, 1(6), 352–355. извлечено от <http://nauchniyimpuls.ru/index.php/noiv/article/view/3559>

7. Abdunabiyevich. (2023). DARSLIKDA YORITILGAN ZULFIYAXONIM MAVZUSINI STEAM YONDASHUVI ASOSIDA O'RGANISH . ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 20(2), 98–103. Retrieved from <http://www.newjournal.org/index.php/01/article/view/5665>

8. <https://fayllar.org/1-4-sinf-tarbiya-darsliklarini-tahlil-qilish.html>

9. https://www.tarbiyam.uz/class_books/170

